



### **Pozdravujem Vás pán Profesor a všetkých ostatných.**

Píšem Vám mesačnú správu z centra sv. Filipa Neriho v Kisumu (Keňa) za tohtoročný mesiac Január. V centre sme mali stále okolo 12- 14 chlapcov vo veku od 10 do 17 rokov. Začiatkom mesiaca sa nám po krátkych prázdninách otvoril tretí trimester. Do školských lavíc sa nám podarilo dať štyroch chlapcov. Jedného tretiaka, šiestaka a po dlhých rozhovoroch s riaditeľkou i siedmaka. V tomto mesiaci sme zaplatili školné pre všetkých našich takmer 40 chlapcov, ktorí sú na základných a stredných školách. Podaktorí chlapci majú školu dosť ďaleko, takže obehať tento revír trvá takmer dva týždne. Veľa krát to ale nekončí len školným. Niektorí naši chlapci patria do kategórie ´extrémna chudoba´. Preto im treba zabezpečiť aj stravu v škole, ktorá je v ten deň aj stravou jedinou. Nuž, tak to ale je a naši chlapci si už zvykli. Ráno čierny čaj samozrejme bez cukru. Na obed githeri, to je fazuľa s kukuricou. A na večeru možno aj veľké nič. Problémom tu teraz je, že sa tu veľmi veľa bezhlavo zdražuje. Od benzínu až po základné potraviny. Jeden liter oleja tu stojí neuveriteľných 2,80 eur. Ďalšie dôležité veci, bez ktorých sa fungovať nedá, ako napríklad cukor, chlieb, múka, mydlo, či benzín... rastú pred očami takmer každý deň. Veľa ľudí sa ocitá v situácii, že naozaj niet čo do úst. Potom k nám chodia na bránu a pýtajú si niečo pod zub. Prvý chlapec, ktorého sme dali naspäť do školy v tomto roku, bol Fidel Castro Ochieng, 15 r. Nastúpil do siedmej triedy. Tento chlapec bol dosť ťažký oriešok a musíme poďakovať Bohu za to, ako to všetko dopadlo. Chlapec býva so svojou mamou a nevlastným otcom. Keď sme ku nim prišli aj s Fidelom na návštevu, tak sme boli šokovaní. Mamička sa vykutávala z dverí a takmer spadla zo schodov. Nebola jediná, čo bola šokovaná. Takúto návštevu nečakala. Alkoholizmus tu je veľký problém. Či už sú to ženy alebo muži. Alkohol si tu ľudia vyrábajú sami, takže cesta sa k nemu vždy nájde. Ľudia tu veľa práce nemajú. Nie sú tu žiadne fabriky a továrne. Tie, ktoré tu sú, tak to je minimum. Najlepšie je, keď pracujete ako štátny zamestnanec, vtedy peniaze dostanete aj keď nepracujete. V Keni máme viac ako 50 % nezamestnanosť. Problém číslo jedna u Fidela je, že ho jeho nevlastný otec nechce. Matka má len jedno dieťa, to je Fidel. S celou rodinou je na nože, lebo jej všetci hovoria, aby toho chlapa nechala. So svojou matkou sa nevidela roky. A toto potom riešime. Snažíme sa urovnať rodinné vzťahy, aby sme našli čo najlepšiu cestu pre umiestnenie dieťaťa, v tomto prípade Fidela. Nakoniec sme skončili u miestneho šerifa, kde sa Fidelov nevlastný otec aj rozplakal, lebo aj keď Fidelovu mamu občas bije, tvrdil, že bez nej žiť nemôže. Povedal, že sa radšej obesí ako byť bez nej. Ponúkli sme Fidelovej mame riešenie. Prestať piť a my im na začiatok pomôžeme s prenájmom nového domu. Dom teda nie je žiadny luxus. Prenájom



**Fidel Castro class7**

jednoduchej budy stojí cca 7-10 eur mesačne. Matka súhlasila a momentálne je Fidel stále v škole. Keď mám ešte niečo povedať o tomto chlapcovi, tak to bude, že je najchytrejší z celej triedy. Učiteľky si ho nevedia vynachváliť a to bol aj dôvod, prečo mu umožnili aby pokračoval v siedmej triede aj po jeho 5 mesačnej absencii.

Ďalší chlapec ktorého sme dali do školy je Sydney, 12. Dali sme ho do 3 triedy. Býva so starenkou. Rodičia oň záujem neprejavili. Jeho otec si dokonca nevedel spomenúť ani na jeho austrálske meno Sydney.

Ďalším chlapcom, ktorý sa navrátil do šiestej triedy je Barthew 13r. Tým, že tento chlapec prišiel do centra v decembri, tak to bola aj prvá domáca návšteva. Chlapec býva s jeho starenkou v rovnakom dvore ako jeho nová nevlastná matka. Barthew má obidvoch rodičov, ale matka sa vydala za druhého a otec si tiež našiel inú ženu. Chlapec je teraz v šiestej triede. Riaditeľ školy ale nebol veľmi nadšený, keď ho zbadal. Ústa sa mu nezastavili pol hodiny, pokiaľ nám všetko nepovedal. Problém nebolo správanie, ale absencia. Nakoniec súhlasil a dal mu ešte poslednú šancu. Chlapca sme potom do týždňa priviezli domov a aj do školy so všetkým, čo bolo nevyhnutné. Takže je to uniforma, topánky, taška a školské potreby, plus sme zaplatili všetky školské poplatky.

Ako sa hovorí, malí ľudia- malé problémy, veľkí ľudia- veľké problémy. U nás to platí na sto%. Príklad je náš stredoškólák Steven, 20r. Na konci minulého roka dostal podmienku zo školy na dva týždne. Pobil sa v škole. Nebolo to prvý krát, čo ho takto poslali preč. Raz to bolo, že predával lízanky v škole, potom bitka,



**Barthew class 6**

naposledy tiež. Takéto posedenie trvá hodiny. Ste tam ako v nejakej súdnej sieni a všetko vám hovoria a opakujú dookola to, čo urobil. Steven tiež vyrástol ako strom v lese, bez mamy a otca. Toto je toho dôkazom, keď mu nikto nezrezával halúzky, aby z neho vyrástol pekný strom. Teraz je naspäť v škole a seká dobrotu. Takéto problémy so stredoškólákmi sa jednoducho vyskytujú pravidelne. To tam potom musíte ísť a vypočúť si, čo chlapec spravil a ako by sa to malo riešiť. Veľa krát sú to ale len banálne veci, ktoré nestoja ani za reč. Do budúceho reportu vám napíšem, aký kúsok sa podarilo vyvieť druhému chlapcovi menom David.

Občas keď ideme do školy neohlásene, zistíme, že podaktorí chlapci si dali voľno. Potom si vymýšľajú kadejaké storky, že bol som chorý, alebo som nemal peniaze na ostrihanie vlasov. V tomto mesiaci som takto vymákol jedného chlapca, ktorému som to ale pekne spočítal. Niekedy treba aj pekne zvýšiť hlas, lebo naši chlapci sa občas správajú, akoby boli nemí.

Na hodiny katechizmu nám momentálne chodia traja chlapci. Jackton, Prince a chlapec menom Paul. Krst je naplánovaný na koniec Apríla. Príprava na krst tu trvá takmer jeden rok. Ako som už veľa krát písal, nikoho do krstu nenútim. Všetko to je dobrovoľné. Kto chce byť kresťan - katolíkom, tomu rád pomôžem. Pomáhame ale všetkým. Je to jedno či je to moslim alebo iná kresťanská denominácia. V Keni je popri katolíkom 25% obyvateľov, väčšie zastúpenie však má množstvo kadejakých protestantských, kresťanských cirkví- 60%. Je to viac ako 3000 cirkví a siekt od väčších po menšie, niektoré tvoria len desiatky členov. Tak isto tu je aj okolo 6% moslimov. V centre máme momentálne jedného chlapca tejto viery.

Tento mesiac dobrovoľník Timo dokončil skleník, ktorý nám bude slúžiť na pestovanie zeleniny. Nebolo to až také jednoduché ako by sa zdalo. Namiesto skla sa ale



**Ezekiel Panako. Chlapec ktorého som nenašiel v škole ale jazdil na bicykli.**

použilo plexisklo to určite lacnejšie a na sto % to aj dlhšie vydrží. Nakoniec dal Timo priviesť aj kvalitnú zeminu, aby nám to tam pekne rástlo.

Timo si tu na sto% plní úlohu učiteľa. Či už nových chlapcov, ktorým sa venuje v doobedných hodinách, alebo potom ôsmakov, ktorí sa pripravujú na KCPE skúšku.

Takže to by bolo asi tak v skratke všetko pán profesor.

Veľmi Vám a celej univerzite Sv. Alžbety ďakujeme za vašu finančnú a aj duchovnú podporu.

Veľká vďaka patrí aj ďalším súkromným darcom, ktorí nás tiež finančne, ale aj modlitbami podporujú. Veľká vďaka všetkým, nech vám to Boh násobne vráti.

Tomáš Rusňák



*Sydney class3. Prvý den v škole.*



*Fidel Castro a jeho rodičia. Debatujeme v škole z riaditeľkov.*



*Priviezli zeminu do skleníka.*



*Steven píše list ospravedlňujúci list riaditeľke.*



*Stretnutie rodičov malo začať o 8 ráno. Rodičia si tu dávajú načas. :)*



*Calvin class 3 v novej unyforme.*



*Brian Tomas form 3. Náš chalan od roku 2015*



*Jakob form 1. Pomáhame mu od roku 2018*



*Ismael form 1. Otec mu zomrel minulí rok. Poslali ho domov. školne nikto neplatil. Všetko sme zaplatili v Januári 2022.*



*V miestnej posilovni. Treba sa udrzovat' fit.*



*Nedelný outing. Bazén Kisumu Boys school.*



*Supeme zemiaky*



*Chalani keď umývajú tak voda tečie zo dverí ako v potoku.*



*Keď ste po dobrom školskom obede. Každý den im nosime jedlo do školy.*



*Ideme na rannú nedelnú svätú omšu.*



*Kukurica na dennodenné jedlo Ugali.*



*Ludia tu obrábajú pôdu na kažom kopci. Kde sa len dá.*